

WAARNEMINGEN BIJ EEN BROEDGEVAL VAN TORENVALKEN

Ing. J.Ph. Dhont

Gedurende het voorjaar en zomer van 1982 was het ons mogelijk leuke waarnemingen te doen van een paartje, later een gezin, Torenvalken. Wonende aan de Oud-Bussumerweg te Huizen, grenst onze tuin en erf aan een perceel bouwland dat 6.50 ha groot is. Dit wordt aan alle zijden omzoomd door bos dat 10 tot 14 m hoog is. Aan de noordzijde van deze akker hebben we twee jaar geleden in de bosrand op een paal een speciale nestkast voor Torenvalken geplaatst, met de opening op het zuiden gericht, uitkijkende op de akker. De onderkant van de nestkast bevindt zich 4.25 m boven het maaiveld. De afstand van ons huis tot aan de nestkast bedraagt 65 m. Op ons erf bevindt zich een wandelpad dat op 4 m achter de paal met de nestkast loopt. We hadden enige hoop op bewoning daar zich elk jaar boven de akker regelmatig Torenvalken vertoonden. De eerste twee jaar gaven echter nog geen succes. Dit voorjaar vertoonde zich al vroeg een paartje dat al snel bezit nam van de nestkast. Kennelijk voelden ze zich er goed thuis, waren in het geheel niet schuw en kwamen regelmatig in de bomen om het huis en ook wel óp ons huis zitten. Kennelijk hadden ze al snel vaste huisvesting, want ze lieten zich door soortgenoten/concurrenten niet verjagen. Enerverende schijn? Gevechten gaven dat! De akker die eerst kaal was, werd regelmatig met drijfmest besproeid, later bekalkt, met kunstmest bestrooid en tenslotte met mais bezaaid. We hebben dit alles met grote vreze aangezien of ze dit allemaal wel konden aanvaarden, want dit gebeurde allemaal tot aan de voet van de nestkastpaal met inzet van grote machines! Maar hoewel ze dikwijls luid protesteerden hebben ze het allemaal over zich heen laten komen en bleven vast in de kast aanwezig. Ze hebben daar geen spijt van gehad, want nadat de mais in mei gezaaid was werd het er met recht rustig. Een hele tijd werd toen slechts één Torenvalk tamelijk onopvallend gezien. Geconstateerd werd dat deze regelmatig met een prooi de kast invloog. Vanaf half juni kon aan de gedragingen worden waargenomen dat er iets bijzonders aan de hand was. Ze lieten zich ook nu beiden tegelijk zien. En jawel, na enige tijd kon met de kijker worden waargenomen dat zich jongen in het nest bevonden. De heer Van Ingen was gaarne bereid om de jongen te komen ringen. Op 9 juli werden 3 jongen, die volgens hem + 2½ week oud waren, goed gezond en van stevige, zware kwaliteit, van een ring van het Vogeltrekstation voorzien. Gelet op wat zich aan voedselresten en dergelijke in de kast bevond werden ze vrijwel alleen met muizen gevoerd. Uiteraard was dit een verheugende gebeurtenis. Nog even en ze zouden uitvliegen. Het hele gebeuren werd steeds met belangstelling gevolgd. Het aanreiken van de gevangen prooien bijvoorbeeld, door het mannetje aan het vrouwtje in een hoge Douglas bij ons huis na luid kie-kie-kie geroep. Niets kon er nu nog mis gaan. Hoewel het leven van jonge Torenvalken ook niet geheel zonder gevaar is! Op 13 juli namelijk, terwijl we tussen de middag buiten op het terrasje zaten te lunchen, een enorm geschetter van beide Torenvalken die een Buizerd attaqueerden die het kennelijk op hun jongen had voorzien. Een schitterend gevecht van de drie vogels, die wen-den en keerden en waarbij de twee Torenvalken de Buizerd belaagden en hem tenslotte tot de aftocht brachten. De Buizerd laagscherend over de bomen over het pad achter het nest, langs ons terrasje zodat we er tegen aankeken, geflankeerd door de Torenvalk luid kie-kie-kie roepend en hem hoorbaar op de vleugels sloegen of pikten. Aan het geluid te horen dat nog een tijd te horen was, hebben we hem een heel eind weggebracht. Een fascinerend gezicht! Maar het was nog niet over. De Buizerd kennelijk denkend: "ik laat het er niet bij zitten, en breng hulp mee", kwam de volgende dag, 14 juli met zijn tweeën terug. Een enorm spektakel dat er tenslotte wederom toe leidde dat beide Buizerds het opgaven en vertrokken.

Doch niet geheel, want op 20 juli namen we waar dat beide Torenvalken om beurten luid schetterend en na enige tijd gewiekeld te hebben, als raketten in duikvlucht zich in de bomen achter het nest storten. Daar moet iets aan de hand zijn, en jawel, daar zat de Buizerd! Na verjaagd te zijn werd hij wederom, luid schetterend, door de Torenvalken begeleid, een eind weggebracht. Het heeft de jonge Torenvalken gelukkig niet gedeerd. Op 23 juli zijn ze uitgevlogen en vertoeven nu nog enige tijd met de ouders om de akker. Het is er stil van geworden, we hebben er, zo vlak bij huis, enorm van genoten. Het waren "onze huistorenvalken" geworden. Wij zijn nu reeds benieuwd of ze volgend jaar weer terugkomen. Wat ons echter blijft intrigeren is, de komst van de Buizerds. Deze zijn zeker in het Gooi toch zeldzaam en dat deze nu juist op die jonge Torenvalken af moesten komen? Er was toch ook voor deze vogels voedsel genoeg? Komt dit meer voor en dan zo kort bij de bewoning vragen wij ons af?